

Betrieb:		Objekt:		Kartierperson:		Datum:	
----------	--	---------	--	----------------	--	--------	--

Kartierschlüssel zur Bestimmung von Wiesland-Typen

Basiert auf Kartierschlüssel Mittelland und Voralpen Luzern, 500-1400 m ü.M., Version 2017.
Bei der Anwendung in Gebieten ausserhalb des Kantons Luzern muss überprüft werden, ob die verwendeten Artenlisten und Kriterien auf die jeweiligen Verhältnisse bezogen werden können.

Südexponiert z.B. 5 v 68	Nordexponiert und/oder Weide z.B. 4 v 68
-----------------------------	--

Wasserhaushalt bestimmen:

■	≥ 5-12%
■ ■	≥ 12-25%
■ ■ ■	≥ 25-50%

*./ Wenn Deckungsgrad erfüllt, Wasserhaushalt auf der Rückseite bestimmen.

frisch: .4	sehr nährstoffreich	nährstoffreich	...	mesisch	...	nährstoffarm
Code	40	30	20x30	20	10x20	10
Nutzung	sehr intensiv	mittel-intensiv	mittel-intensiv/wenig intensiv	wenig intensiv	wenig intensiv/extensiv	extensiv
	Naturschutz: nicht förderungswürdig			Naturschutz: förderungswürdig		
Gräser	☐ <i>Alopecurus pratensis</i> ■(■)..... TL ☐ <i>Lolium</i> sp.■(■)..... TL ☐ <i>Poa trivialis</i>..... TL ☐ <i>Poa pratensis</i>..... TL	☐ <i>Dactylis glomerata</i>..... HD ☐ <i>Festuca pratensis</i>...HD/Cy 3 v 29	☐ <i>Bromus hordeaceus</i>..... Ar ☐ <i>Trisetum flavescens</i>.. Tr/HD 3 v 27	☐ <i>Arrhenatherum elatius</i>..... Ar ☐ <i>Carex elata</i> ■■..... Mg⁺./. ☐ <i>Holcus lanatus</i>..... Ar/Tr/FA ☐ <i>Phalaris arund</i> ■■..... Mg⁺./. 4 v 25	☐ <i>Agrostis capillaris</i>..... FA ☐ <i>Anthoxanthum odoratum</i> ■FA ☐ <i>Carex ferruginea</i>..... Cf ☐ <i>Cynosurus cristatus</i>..... Cy ☐ <i>Danthonia decumbens</i>..... Na/FA ☐ <i>Festuca rubra</i>..... FA/Cy ☐ <i>Helictotrichon pubescens</i>.. Ar ☐ <i>Phragmites austr</i>.....Ph⁺./. 5 v 21	☐ <i>Brachypodium pinnatum</i>..... Mb ☐ <i>Briza media</i> ☐ <i>Bromus erectus</i>..... Mb ☐ <i>Carex caryophyllaea</i>..... Mb ☐ <i>Carex davalliana</i> ■■..... Cd⁺./. ☐ <i>Carex flacca</i> ☐ <i>Carex montana</i>.....Mb/Se ☐ <i>Carex nigra</i> ■■..... Cn⁺./. ☐ <i>Carex sempervirens</i>..... Se/Cf ☐ <i>Luzula campestris</i> ☐ <i>Molinia</i> sp..... Mo⁺./. ☐ <i>Nardus stricta</i>..... Na/FA ☐ <i>Sesleria caerulea</i>.....Se 3 v 13
Kräuter	☐ <i>Taraxacum</i> off. ■■(■)TL ☐ <i>Ranunculus repens</i>.. TL ☐ (<i>Rumex obtusifolius</i>) TL Anwendungshinweise: • Pflanzen rechts (aus nährstoffärmeren Gruppierungen) dürfen immer mitgezählt werden. • Die Arten müssen mindestens regelmäßig vertreten sein, um den Wiesland-Typ zu bestimmen.	☐ <i>Anthriscus sylvestris</i>... HD ☐ <i>Heracleum sphond</i>.....HD ☐ <i>Plantago lanceolata</i>..... HD ☐ <i>Ranunculus acris</i>..... HD ☐ <i>Rumex acetosa</i>..... HD 4 v 82	☐ <i>Alchemilla</i> sp... Tr/Cy/Cf/HD ☐ <i>Bellis perennis</i>..... Cy ☐ <i>Cardamine pratensis</i>..... HD ☐ <i>Cerastium fontanum</i> ☐ <i>Chaerophyllum</i> sp..... Tr/HD ☐ <i>Crepis aurea</i>..... Cy ☐ <i>Crepis biennis</i>..... Ar/HD ☐ <i>Crocus albiiflorus</i>..... Tr ☐ <i>Geranium sylv</i>..... Tr/(HD) ☐ <i>Knautia dipsacifolia</i>..... Tr 5 v 77	☐ <i>Caltha palustris</i> ■■..... Ca⁺./. ☐ <i>Campanula rhomboidalis</i>. Tr ☐ <i>Carum carvi</i>..... Cy ☐ <i>Centaurea jacea</i>..... Ar ☐ <i>Filipendula ulm</i>. ■■. C+F⁺./. ☐ <i>Knautia arvensis</i>..... Ar ☐ <i>Leontodon autumnalis</i>... Cy ☐ <i>Leontodon hispidus</i>... FA/Ar ☐ <i>Leucanthemum vulgare</i>Ar/Tr ☐ <i>Pimpinella major</i>..... Tr ☐ <i>Polygonum bistorta</i>.. Tr/ Ca⁺./. ☐ <i>Primula elatior</i> Tr ☐ <i>Prunella vulgaris</i>..... Ar/Tr/Cy ☐ <i>Silene dioica</i>..... Tr/Ar ☐ <i>Silene flos-cuculi</i>..... Ar/Tr ☐ <i>Veronica chamaedrys</i>..... Ar 5 v 67	☐ <i>Aquilegia vulgaris</i>..... FA ☐ <i>Campanula scheuchzeri</i> Se/Tr ☐ <i>Carduus defloratus</i>..... Se/Cf ☐ <i>Carlina acaulis</i>..... Mb/Se ☐ <i>Centaurea montana</i>..... Cf ☐ <i>Centaurea scabiosa</i>..... Mb/Se ☐ <i>Cirsium acaule</i>..... Mb ☐ <i>Crepis capillaris</i>..... Cy ☐ <i>Daucus carota</i>..... Mb ☐ <i>Euphrasia</i> sp..... FA/Cy/Tr ☐ <i>Geum montanum</i>..... Na ☐ <i>Hypochaeris radicata</i>... FA/Cy ☐ <i>Picris hieracioides</i> ☐ <i>Plantago media</i>..... Mb/Cy ☐ <i>Potentilla aurea</i>..... Na ☐ <i>Potentilla erecta</i>..... (FA) ☐ <i>Rhinanthus alectorolophus</i>. Ar ☐ <i>Sanguisorba officinalis</i> ■ Mo⁺./. ☐ <i>Stellaria graminea</i>..... FA ☐ <i>Succisa pratensis</i>..... (Mo) ☐ <i>Tragopogon pratensis</i>..... Ar 5 v 51	☐ <i>Antennaria dioica</i>..... Na ☐ <i>Arnica montana</i>..... Na ☐ <i>Aster alpinus</i>..... Se ☐ <i>Biscutella laevigata</i>..... Se ☐ <i>Calluna vulgaris</i>..... FA ☐ <i>Campanula glomerata</i>..... Mb ☐ <i>Clinopodium vulgare</i> ☐ <i>Euphorbia cyparissias</i>..... Mb ☐ <i>Galium verum</i>..... Mb ☐ <i>Gentiana</i> sp. ☐ <i>Globularia nudicaulis</i>..... Se/Cf ☐ <i>Helianthemum numm</i>... Mb/Se ☐ <i>Hieracium pilosella</i>..... Mb ☐ <i>Hypochaeris uniflora</i>..... Na ☐ <i>Linum catharticum</i> ☐ <i>Phyteuma orbiculare</i>..... Se ☐ <i>Pimpinella saxifraga</i>..... Mb ☐ <i>Polygala</i> sp. ☐ <i>Prunella grandiflora</i> ☐ <i>Primula veris</i>..... Mb ☐ <i>Ranunculus bulbosus</i>..... Mb ☐ <i>Rhinanthus minor/angustifol</i> ☐ <i>Salvia pratensis</i>..... Mb ☐ <i>Sanguisorba minor</i> Mb ☐ <i>Scabiosa columbaria</i>..... Mb ☐ <i>Scabiosa lucida</i>..... Se ☐ <i>Silene vulgaris</i>..... Ar ☐ <i>Thymus</i> sp..... Mb ☐ <i>Viola</i> sp..... Mb ☐ „Orchideen“ (≥2 als 2 zählen) 5 v 30
Klee	☐ <i>Trifolium repens</i> ■(■)..... TL	☐ <i>Trifolium pratense</i>..... HD 2 v 11	☐ <i>Vicia sepium</i>..... HD/Ar 2 v 10	☐ <i>Lathyrus pratensis</i>. Ar/Tr/FA ☐ <i>Vicia cracca</i>..... Ar 2 v 9	☐ <i>Lotus corniculatus</i> ☐ <i>Medicago lupulina</i>..... Ar ☐ <i>Onobrychis vicifolia</i>..... Mb 2 v 7	☐ <i>Anthyllus vulneraria</i>.... Mb/Se ☐ <i>Hippocrepis comosa</i> ... Mb/Se ☐ <i>Ononis</i> sp. ☐ <i>Trifolium montanum</i> 2 v 4
Kontrolle			☐ <i>Galium album</i>.....<15% ☐ <i>Lolium</i> sp.....<15% ☐ <i>Poa trivialis</i>.....<15% ☐ <i>Ranunculus repens</i>.....<5% ☐ <i>Rumex obtusifolius</i> max.1% ☐ <i>Taraxacum officinale</i>.....<15% ☐ <i>Trifolium repens</i>.....<15%	☐ <i>Galium album</i>..... <10% ☐ <i>Lolium</i> sp.....<10% ☐ <i>Poa trivialis</i>.....<10% ☐ <i>Ranunculus repens</i>.....<5% ☐ <i>Rumex obtusifolius</i>..... max. + ☐ <i>Taraxacum officinale</i>..... <10% ☐ <i>Trifolium repens</i>.....<10%	☐ <i>Arrhenatherum el.</i> Max..... 20% ☐ <i>Galium album</i>..... 5% ☐ <i>Lolium</i> sp..... <5% ☐ <i>Rumex obt</i>..... -- ☐ <i>Taraxacum off.</i>..... <5% ☐ <i>Trifolium repens</i>..... <5% ☐ <i>Trisetum flavescens</i> max... 10%	☐ <i>Arrhenatherum el.</i>..... max.10% ☐ <i>Galium album</i>..... <3% ☐ <i>Lolium</i> sp..... -- ☐ <i>Rumex obt.</i> max..... -- ☐ <i>Taraxacum off.</i>..... <3% ☐ <i>Trifolium repens</i>..... <3% ☐ lückige Struktur

Anwendungshinweise:

- Pflanzen rechts (aus nährstoffärmeren Gruppierungen) dürfen immer mitgezählt werden.
- Die Arten müssen mindestens regelmässig vertreten sein, um den Wiesland-Typ zu bestimmen.

*Wiesland-Typen: Ar Arrhenatherion; Ca Calthion; Cd Caricion davallianae; Cf Caricion ferrugineae; Cn Caricion nigrae; Cy Cynosurion; FA Festuco-Agrostion; Fi Filipendulion; HD Heracleum-Dactylis-Wiese; Mg Mag-nocaricion; Mo Molinion; Mb Mesobromion; Na Nardion; Ph Phragmition; Se Seslerion; TL Trifolio-Lolion; Tr Trisetion

